

Наукові перспективи
Видавнича група

ВІСНИК науки та
освіти
ISSN 2786-6165 (ONLINE)

серії: філологія, культура і мистецтво,
педагогіка, історія та археологія, соціологія

№ 4(10)2023

Видавнича група «Наукові перспективи»

**Громадська організація
«Християнська академія педагогічних наук України»**

«Вісник науки та освіти»

***(Серія «Філологія», Серія «Педагогіка», Серія «Соціологія»,
Серія «Культура і мистецтво», Серія «Історія та археологія»)***

Випуск № 4(10) 2023

Київ – 2023

Publishing Group «Scientific Perspectives»

Public organization

"Christian Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine"

"Bulletin of Science and Education"

*(Series" Philology ", Series" Pedagogy ", Series" Sociology ",
Series" Culture and Art ", Series" History and Archeology")*

Issue № 4(10) 2023

Kiev – 2023

«Вісник науки та освіти (Серія «Філологія», Серія «Педагогіка», Серія «Соціологія», Серія «Культура і мистецтво», Серія «Історія та археологія»)»:
журнал. 2023. № 4(10) 2023. С. 898

Рекомендовано до видавництва Президією громадської наукової організації «Всеукраїнська Асамблея докторів наук з державного управління» (Рішення від 01.05.2023, № 1/5-23)

Згідно наказу Міністерства освіти і науки України 10.10.2022 № 894 журналу присвоєні категорії "Б" із історії та археології (спеціальність - 032 Історія та археологія) та педагогіки (спеціальність - 011 Освітні, педагогічні науки)

Згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 23.12.2022 № 1166 журналу присвоєна категорія Б з філології (спеціальність - 035 філологія).

Журнал видається за підтримки Інституту філософії та соціології Національної академії наук Азербайджану, громадської наукової організації «Всеукраїнська асоціація педагогів і психологів з духовно-морального виховання» та громадської наукової організації «Всеукраїнська асамблея докторів наук з державного управління»

Журнал публікує наукові розвідки з теоретичних та прикладних аспектів філології, соціології, науки про освіту, історії, археології, а також, культурології та мистецтвознавства з метою їх впровадження у сучасний науково-освітній простір.

Цільова аудиторія: вчені, лінгвісти, літературознавці, перекладачі, мистецтвознавці, культурознавці, педагоги, соціологи, історики, археологи, а також, інші фахівці з різних сфер життєдіяльності суспільства, де знаходить застосування тематика наукового журналу.

Журнал включено до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus (IC), Research Bible, міжнародної пошукової системи Google Scholar.

Головний редактор: Гурко Олена Василівна - доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри англійської мови для нефілологічних спеціальностей Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара, (Дніпро, Україна).

Редакційна колегія:

- ✚ Александрова (Верба) Оксана Олександрівна – доктор мистецтвознавства, доцент, професор кафедри теорії музики Харківського національного університету імені І. П. Котляревського, (Харків, Україна)
- ✚ Вакулик Ірина Іванівна - кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри журналістики та мовної комунікації Національного університету біоресурсів і природокористування України (Київ, Україна)
- ✚ Волошенко Марина Олександрівна - кандидат педагогічних наук, доцент кафедри психології та соціальної роботи Державного університету "Одеська Політехніка" (Одеса, Україна)
- ✚ Вукілова Катерина Володимирівна – кандидат філологічних наук, доцент кафедри романо-германської філології та перекладу Білоцерківського національного аграрного університету (Біла Церква, Україна), доцент Дніпровського відділення центру наукових досліджень та викладання іноземних мов Національної академії наук України (Дніпро, Україна);
- ✚ Головня Алла Василівна - кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри англійської філології і перекладу Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- ✚ Ісайкіна Олена Дмитрівна - кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри історії та документознавства Національного авіаційного університету, член Спілки краєзнавців України (Київ, Україна)
- ✚ Колмикова Олена Олександрівна - кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри гуманітарних дисциплін Дунайського інституту Національного університету "Одеська морська академія" (Одеса, Україна)
- ✚ Котельницький Назар Анатолійович - кандидат історичних наук, доцент кафедри права Чернігівського інституту інформації, бізнесу та права Міжнародного науково - технічного університету імені академіка Юрія Бугая, член - кореспондент Центру українських досліджень Інституту Європи РАН (Чернігів, Україна)
- ✚ Кошетар Уляна Петрівна - кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри української мови та культури Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- ✚ Куриш Наталія Костянтинівна – кандидат педагогічних наук, заступник директора з науково-навчальної роботи, Інститут післядипломної педагогічної освіти Чернівецької області (Чернівці, Україна)
- ✚ Линтвар Ольга Миколаївна - кандидат філологічних наук, доцент кафедри англійської філології і перекладу Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- ✚ Литвинська Світлана Віталіївна - кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри української мови та культури Національного авіаційного університету, (Київ, Україна)

- ✦ Матійчин Ірина Мстиславівна – кандидат мистецтвознавства, доцент, доцент кафедри методики музичного виховання і диригування Навчально-наукового інституту музичного мистецтва Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка (Дрогобич, Україна)
- ✦ Матяш Ольга Іванівна - доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри алгебри і методики навчання математики Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського (Вінниця, Україна)
- ✦ Мацько Віталій Петрович - доктор філологічних наук, професор, професор кафедри української мови та літератури Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії (Хмельницький, Україна)
- ✦ Михайленко Любов Федорівна - доктор педагогічних наук, доцент, доцент кафедри алгебри і методики навчання математики Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського (Вінниця, Україна)
- ✦ Михальчук Роман Юрійович - кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри всесвітньої історії Рівненського державного гуманітарного університету (Рівне, Україна)
- ✦ Мізюк Вікторія Анатоліївна – кандидат педагогічних наук, доцент, декан факультету управління, адміністрування та інформаційної діяльності Ізмайльського державного гуманітарного університету (Ізмаїл, Україна)
- ✦ Міщенко Ірина Іванівна - кандидат мистецтвознавства, доцент, Заслужений працівник культури України, член Національної спілки художників України, доцент кафедри мистецтвознавчої експертизи Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв (Київ, Україна)
- ✦ Ніколаєв Микола Ілліч - доктор історичних наук, професор кафедри історії на методику її навчання Ізмайльського державного гуманітарного університету (Одеса, Україна)
- ✦ Осова Ольга Олексіївна - доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри іноземної філології Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради (Харків, Україна)
- ✦ Палічук Юрій Іванович – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри медицини катастроф та військової медицини Буковинського державного медичного університету (Чернівці, Україна)
- ✦ Потенко Людмила Олександрівна - кандидат філологічних наук, доцент, директор Черкаського інформаційно-учбового тренінгового центру Національного університету «Одеська юридична академія», доцент кафедри іноземних мов НУ «ОЮА», членкиня Центру українського-європейського наукового співробітництва (Одеса, Україна)
- ✦ Присяжнюк Олексій Миколайович - кандидат історичних наук, доцент кафедри всесвітньої історії та методології науки ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (Одеса, Україна)
- ✦ Прокопович Лада Валеріївна - доктор філософських наук, професор кафедри культурології та філософії культури Національного університету «Одеська політехніка» (Одеса, Україна)
- ✦ Робак Ігор Юрійович - доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри суспільних наук Харківського національного медичного університету (Харків, Україна)
- ✦ Руденко Юлія Анатоліївна - доктор педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії і методики дошкільної освіти ДЗ "Південноукраїнський національний педагогічний університет імені к.д.ушинського (Одеса, Україна)
- ✦ Сидоренко Сергій Іванович - кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри англійської філології і перекладу Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- ✦ Січкаренко Галина Геннадіївна - доктор історичних наук, доцент, професор кафедри документознавства та інформаційної діяльності Державного університету телекомунікацій (Київ, Україна)
- ✦ Скляр Ірина Олександрівна - кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри української філології, доцент кафедри світової літератури Горлівського інституту іноземних мов ДВНЗ Донбаський Державний педагогічний університет, постдокторант(м. Дніпро, Україна)
- ✦ Степанова Наталія Михайлівна - кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри дошкільної освіти, заступник з науки директора ННІ педагогічної освіти, соціальної роботи і мистецтва Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького (Черкаси, Україна)
- ✦ Супрун Володимир Миколайович – доктор філологічних наук, доцент, професор кафедри журналістики та українознавства Національного університету водного господарства та природокористування (Рівне, Україна)
- ✦ Тележкіна Олеся Олександрівна - доктор філологічних наук (спеціальність "Українська мова"), доцент, професор кафедри мовної підготовки, педагогіки та психології Харківського національного університету міського господарства імені О. М. Бекетова, (Харків, Україна)
- ✦ Толочко Світлана Вікторівна – доктор педагогічних наук, професор, головний науковий співробітник лабораторії позашкільної освіти Інституту проблем виховання Національної академії педагогічних наук України (Київ, Україна)
- ✦ Хитровська Юлія Валентинівна - доктор історичних наук, професор, професор кафедри історії факультету соціології і права Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» (Київ, Україна)
- ✦ Чікарькова Марія Юріївна - доктор філософських наук (спец. "філософія культури"), професор кафедри філософії та культурології Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (Чернівці, Україна)
- ✦ Шандра Наталія Андріївна - кандидат педагогічних наук, доцент кафедри іноземних мов для природничих факультетів Львівського національного університету імені Івана Франка (Львів, Україна)
- ✦ Шеремет Інеса Володимирівна - кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри медикобіологічних та валеологічних основ охорони життя і здоров'я Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова (Київ, Україна)
- ✦ Шологон Лілія Іванівна - доктор історичних наук, доцент, професор кафедри історії Центральної та Східної Європи і спеціальних галузей історичної науки Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (Івано-Франківськ, Україна)
- ✦ Щербак Олена Володимирівна - кандидат філологічних наук, старший викладач кафедри прикладної лінгвістики Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова (Миколаїв, Україна)
- ✦ Янкович Олександра Іванівна - доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки і методики початкової та дошкільної освіти Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка (Тернопіль, Україна)
- ✦ Ярослав Сирник - доцент кафедри етнології та культурної антропології Вроцлавського університету (Вроцлав, Польща)

Статті розміщені в авторській редакції. Відповідальність за зміст та орфографію поданих матеріалів несуть автори.

ЗМІСТ

СЕРІЯ «ФІЛОЛОГІЯ»

- Lipisovetska O.M., Levrenchuk T.S., Malchenko M.S.** 16
*DIE HAUPTTHEMA DES DRAMAS «FURCHT UND ELENDE
DES DRITTEN REICHS» – DAS THEMA DER ANGST*
- Zaitseva M.O.** 24
*LINGUISTIC BASIS OF PRODUCING A COGNITIVE BIAS IN
COURTROOM DISCOURSE: ILLUSORY CORRELATION-
AFFIRMATIVE ACTION-REVERSE DISCRIMINATION*
- Абабілова Н.М., Волкова В.О.** 37
*ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ДІЄПРИКМЕТНИКОВИХ
КОНСТРУКЦІЙ В УКРАЇНСЬКОМУ ПЕРЕКЛАДІ РОМАНУ
Д.БРАУНА «КОД ДА ВІНЧІ»*
- Бахшієва Улькар Ельман гизи д** 49
*КАЗКОВІ СЮЖЕТИ ТА ОБРАЗИ ПОВ'ЯЗАНІ З
ТЮРКСЬКОЮ ЕПІЧНОЮ ТРАДИЦІЮ У ПОЕМІ «СІМ
КРАСАВИЦЬ» НИЗАМИ ГЯНДЖАВІ*
- Бернацька С.М.** 62
*РОЛЬ І ВПЛИВ ІНТЕРНЕТ-КОМУНІКАЦІЇ НА СУЧАСНУ
КУЛЬТУРУ МОВЛЕННЯ*
- Гембарук О.В.** 76
*ВЕРБАЛІЗАЦІЯ КОНЦЕПТУ 'ДОЛЯ' У ПОЕЗІЇ ЛЕСІ
УКРАЇНКИ*
- Гоцинець І.Л.** 84
*ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ СМАРТФОНІВ НА
ЗАНЯТТЯХ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ*
- Клименко Л.В., Матвієнко А.П.** 96
*ЕВФЕМІЗАЦІЯ ТЕМИ ВІЙНИ В УКРАЇНІ У ФРАНЦУЗЬКИХ
ЗМІ: ЛІНГВОПРАГМАТИЧНИЙ АСПЕКТ*

- Личук С.В.** 107
*НАЗВИ НАРОДНИХ ФІТОНІМІВ У ГОВІРКАХ ПОКУТТЯ
(На матеріалі говірок сіл Стецева і Стецівка Коломийського
району Івано-Франківської області, Україна)*
- Лугова Д.В.** 118
*АНТРОПОНІМІЧНІ УПОДОБАННЯ МЕШКАНЦІВ
м. ЗАПОРІЖЖЯ 2018-2022 рр.*
- Мельник І.В.** 127
*ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ ШАНТАЖУ У
ПРОВОКАЦІЙНОМУ МОВЛЕННІ*
- Мішеніна Т.М.** 141
*СИНЕСТЕЗІЙНІ КОРЕЛЯТИ ГЛЮТОНІЧНИХ Й
ОДОРАТИВНИХ НАЙМЕНУВАНЬ В ІМПРЕСІОНІСТИЧНОМУ
ПИСЬМІ МИКОЛИ ХВИЛЬОВОГО*
- Птушка А.С.** 157
*КУЛЬТУРА ПРОФЕСІЙНОГО СПІЛКУВАННЯ ФАХІВЦЯ-
ФІЛОЛОГА З ПРЕДСТАВНИКАМИ АНГЛОМОВНИХ КРАЇН*
- Сизоненко Н.М., Антонюк М.А.** 169
*ЛІНГВАЛЬНА РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНИХ
ГРУП КРАЇНА-ВОРОГ, ВОРОЖІ ВІЙСЬКА, ОЧІЛЬНИК
КРАЇНИ-ВОРОГА В ПУБЛІЦИСТИЧНО-ПОЛІТИЧНОМУ
ДИСКУРСІ*
- Степаненко О.К., Волошина В.В., Медвідь Н.С.** 181
*ІНТЕРНЕТ-ЛІНГВІСТИКА ЯК НОВИЙ НАПРЯМ У
МОВОЗНАВСТВІ*
- Явдошук А.А.** 192
*ПОРІВНЯЛЬНО-ІСТОРИЧНЕ МОВОЗНАВСТВО: ВИТОКИ
ТА ПРИНЦИПИ*
- Янковець О.В.** 204
*КОМПАРАТИВНИЙ АНАЛІЗ ЛЕКСИКО-СТИЛІСТИЧНИХ
ОСОБЛИВОСТЕЙ ПРОМОВ ПРЕМ'ЄР-МІНІСТРІВ
ВЕЛИКОБРИТАНІЇ В КОНТЕКСТІ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ
ВІЙНИ*

СЕРІЯ «ПЕДАГОГІКА»

- Dyrda I.A., Maloivan M.V., Tomilina A.O.** 213
THE PECULIARITIES HEADLINES IN ENGLISH DISCOURSE THROUGH THE EXAMPLES FROM DAILY MAIL AND THE NEW YORKER
- Havran M.I., Krokhmalna Z.S.** 227
THE SIGNIFICANCE OF DEVELOPING INTERNATIONAL RELATIONS SPECIALITY IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS OF UKRAINE AND POLAND
- Kuleshova K.I.** 240
FOREIGN LANGUAGE TEACHING IN THE CONDITIONS OF DISTANCE EDUCATION
- Movmyga N.E., Polezhaieva O.V., Gyrenko I.V.** 249
USE OF STEM TECHNOLOGIES IN THE EDUCATIONAL PROCESS IN THE TRAINING OF TECHNICAL PROFILE SPECIALISTS
- Shevelova-Harkusha N.V.** 267
PECULIARITIES OF THE USE OF MODERN TECHNOLOGIES IN TEACHING ENGLISH TO FUTURE MARINE SPECIALISTS
- Атаманчук М.О., Довгопола Л.І.** 278
ВИКОРИСТАННЯ Е-ПЛАТФОРМИ «MOZAIK EDUCATION» У НАВЧАННІ БІОЛОГІЇ ЗА УМОВ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ
- Бацуровська І.В.** 291
МАСОВІ ВІДКРИТІ ДИСТАНЦІЙНІ КУРСИ В ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ З ЕЛЕКТРИЧНОЇ ІНЖЕНЕРІЇ
- Безкровний О.В.** 304
ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ РОЗВИТКУ ВИЩОЇ ОСВІТИ
- Бержанір А.Л.** 314
ФІЛОСОФСЬКО-ДІАЛЕКТИЧНІ ЗАСАДИ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ РНД ПРОГРАМ ДО ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

- Білер О.С., Павлушенко Н.М., Парфілова С.Л.** 324
*КРОСДИСЦИПЛІНАРНІ УРОКИ В ОСВІТНІЙ СИСТЕМІ
ПОЧАТКОВІЙ ОСВІТИ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ*
- Богдан Т.В.** 339
*ОСОБЛИВОСТІ ТРИВОЖНОСТІ У СТАРШИХ ШКОЛЯРІВ,
ЩО ПЕРЕБУВАЮТЬ НА ДИСТАНЦІЙНІЙ ФОРМІ НАВЧАННЯ*
- Бондаренко Г.М., Курганнікова О.О., Носач О.О.** 352
*КОМП'ЮТЕРНЕ НАВЧАННЯ ЯК ДОПОМІЖНА
ТЕХНОЛОГІЯ ПРИ ВИКЛАДАННІ ПРАКТИКИ УСНОГО ТА
ПИСЕМНОГО АНГЛІЙСЬКОГО МОВЛЕННЯ*
- Вишнівська Н.В., Сокаль М.А., М'ягкоход Н.М.,
Бондаренко Л.С., Височан Л.М.** 365
*ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ
ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ПІД ЧАС ВОЄННИХ ДІЙ В
УКРАЇНІ*
- Водяхін Є.В.** 378
*КУЛЬТУРОЛОГІЧНИЙ ВПЛИВ СИСТЕМИ МУЗИЧНО-
РИТМІЧНОГО ВИХОВАННЯ ЕМІЛЯ ЖАКА-ДАЛЬКРОЗА
НА ФОРМУВАННЯ НОВОГО АКТОРА В ТЕАТРІ «БЕРЕЗІЛЬ»*
- Гевко О.І., Романишина Л.М., Мірошніченко В.І.** 390
*ФОРМУВАННЯ ГРОМАДЯНСЬКОЇ СВІДОМОСТІ СТУДЕНТІВ
ТЕХНІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ НА ЗАНЯТТЯХ З
ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН*
- Головко О.Я.** 401
*РОЛЬ КОМУНІКАТИВНОГО ПІДХОДУ У РОЗВИТКУ
ІНШОМОВНОЇ ГРАМАТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ*
- Гончар Л.В., Яценко Л.В.** 414
*ДІАГНОСТИКА РІВНІВ ГОТОВНОСТІ УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ
ДО МАЙБУТНЬОГО СІМЕЙНОГО ЖИТТЯ*
- Гришко С.В., Прохорова Л.А., Непша О.В., Зав'ялова Т.В.** 424
*ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ
УЧИТЕЛІВ ГЕОГРАФІЇ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ КУРСІВ
«ГЕОГРАФІЯ МАТЕРИКІВ І ОКЕАНІВ» ТА «ФІЗИЧНА
ГЕОГРАФІЯ УКРАЇНИ» В ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ*

- Добровольська Н.Л.** 437
*ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНИХ ГРАМАТИЧНИХ НАВИЧОК
У СТУДЕНТІВ МОВНИХ ВУЗІВ ЗА ДОПОМОГОЮ
МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ПРОГРАМ*
- Єрмак Т.М.** 448
*ФОРМУВАННЯ ЛІДЕРСЬКИХ НАВИЧОК УЧНІВ ЗАСОБАМИ
ПРОЄКТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ*
- Желанова В.В.** 459
КЛЮЧОВІ ВІХИ ГЕНЕЗИ МУЗИЧНОЇ ОСВІТИ В КИТАЇ
- Захарін С.В.** 469
*ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ГІБРИДНОГО ОСВІТНЬОГО
ПРОЦЕСУ У ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ*
- Карбованець О.І., Куруц Н.В., Демчинська М.І., Ловас П.С.** 479
*ДЕЯКІ АСПЕКТИ ТРАНСФОРМАЦІЇ СУЧАСНОЇ БІОЛОГІЧНОЇ
ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ: ПРОГНОЗ ОСВІТНІХ
ТЕНДЕНЦІЙ, ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ*
- Кашина Г.С., Писаренко Н.В., Бараник З.П., Громоздова Л.В.,
Дербеньова Я.В.** 494
*ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ
ЗМІСТУ ТА СТРУКТУРИ ПРОФЕСІЙНО ОРІЄНТОВАНИХ
ДИСЦИПЛІН ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ МЕНЕДЖЕРІВ І
МАРКЕТОЛОГІВ ТУРИСТИЧНИХ ПОСЛУГ*
- Крижановська Т.І., Крусь О.П.** 509
*ВИКЛАДАННЯ МУЗИКО-ТЕОРЕТИЧНИХ ДИСЦИПЛІН
ЗАСОБАМИ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ*
- Кульчицький В.Й.** 519
*РОЛЬ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ПОЛЬЩІ У
ВІЙСЬКОВО-ПАТРІОТИЧНОМУ ВИХОВАННІ МОЛОДІ:
РЕТРОСПЕКТИВНИЙ АНАЛІЗ*
- Лаврова І.І., Сараєва О.В.** 530
*ВИВЧЕННЯ ІСТОРІЇ КУЛЬТУРИ ЧЕРЕЗ ІГРОВІ
ТЕХНОЛОГІЇ*

- Маленко Я.В., Кабак О.М.** 539
ЕКОЛОГІЧНА КУЛЬТУРА: ЗАГАЛЬНА ПРОБЛЕМАТИКА Й АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ
- Матвєєва О.О.** 554
ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА УРОКАХ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА
- Матіяш В.В., Швець І.Б., Лановенко - Мельник Н.В.** 570
ОСОБЛИВОСТІ НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ ЗАСОБАМИ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
- Мисник Т.Г., Аранчій В.І.** 586
МІСЦЕ І РОЛЬ СТУДЕНТСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ В ЖИТТІ ТА УПРАВЛІННІ ЗАКЛАДАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ
- Мотика С.М.** 594
УСПІШНІСТЬ КЕРІВНИКА ВІЙСЬКОВОГО ЗАКЛАДУ ОСВІТИ: ПРОФЕСІЙНИЙ ТА ОСОБИСТІСНИЙ АСПЕКТИ
- Новак Г.Е.** 606
МОДЕЛЬ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ БАКАЛАВРІВ ПРИРОДНИЧИХ НАУК В КОНТЕКСТІ НАСТУПНОСТІ МІЖ ПОЧАТКОВОЮ ТА СЕРЕДНЬОЮ ЛАНКАМИ ОСВІТИ
- Павленко Г.П., Шарлай Н.М., Коковська О.В.** 618
ЕФЕКТИВНЕ ФОРМУВАННЯ МЕДИКО-ПЕДАГОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ У МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ
- Пак А.** 629
ФОРМУВАННЯ МЕДІА-ОСВІЧЕНОСТІ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ КОРЕЙСЬКОЇ МОВИ В УКРАЇНІ
- Писарчук О.Т., Жаркова І.І., Ратушняк Н.О., Чайка В.М., Янкович О.І.** 642
ІННОВАЦІЇ В ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ В УМОВАХ ВІЙНИ
- Поліщук Т.В., Возносименко Д.А., Рудницький С.О.** 653
ФОРМУВАННЯ МАТЕМАТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА «ХАРЧОВІ ТЕХНОЛОГІЇ» У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ КУРСУ «ВИЩА МАТЕМАТИКА»

- Помирча С.В., Ішутіна О.Є., Носач А.М.** 665
*СТОРИТЕЛІНГ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ МОНОЛОГІЧНОГО
МОВЛЕННЯ ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ*
- Родіонов П.Ю., Родіонова О.В.** 674
*ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ
ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ*
- Синишина Ю.А.** 688
*МЕТОДИ ТА ЗАСОБИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ
ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У ВИЩІЙ ШКОЛІ*
- Степаненко О.К., Хренова В.В., Ступеньков С.О.** 697
*НОВІ ГОРИЗОНТИ РОЗВИТКУ ПЕДАГОГІЧНОЇ НАУКИ
(УКРАЇНСЬКИЙ КЕЙС)*
- Толочко С.В.** 710
*ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНТНОСТІ
ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ: ВІД ГЕЙМІФІКАЦІЇ ДО ПРОЄКТНОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ*
- Трускавецька І.Я.** 726
*РОЗВИТОК КРЕАТИВНОГО МИСЛЕННЯ У ПРОФЕСІЙНІЙ
ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ БІОЛОГІЇ ТА ОСНОВ
ЗДОРОВ'Я ШЛЯХОМ ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕМЕНТІВ STEM-
ОСВІТИ*
- Фотинюк В.Г.** 736
*ОБГРУНТУВАННЯ МОДЕЛІ ЗДІЙСНЕННЯ ЗДОРОВОГО
ОБРАЗУ ЖИТТЯ СТУДЕНТІВ (ВОЗ) З ВИКОРИСТАННЯМ
ОСВІТНИХ СТРАТЕГІЙ*
- Хоміцька В.М., Павлюк І.С., Гацко О.В., Гнутова Н.П.** 748
*МОТИВАЦІЯ ДО ЗАНЯТЬ СПОРТОМ НА ПОЧАТКОВОМУ
ЕТАПІ СПОРТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ*

СЕРІЯ «ІСТОРІЯ ТА АРХЕОЛОГІЯ»

- Бурлак Ю.В.** 756
ІСТОРІЯ МАС-МЕДІА В УКРАЇНІ

- Довгулич С.І.** 762
КУРС ПОЛЬЩІ НА РЕАЛІЗАЦІЮ КОПЕНГАГЕНСЬКИХ КРИТЕРІЇВ В ЕКОНОМІЧНІЙ СФЕРІ В 1989-2004 РР.
- Казаков Г.І.** 775
ТОРГОВО-ЕКОНОМІЧНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО США ТА НІМЕЦЬКОЇ ІМПЕРІЇ НА ПОЧАТКУ ХХ ст. (1900-1914 рр.)
- Курганський Д.Р.** 788
ГОЛОВНІ НАПРЯМИ ДІЯЛЬНОСТІ УКРАЇНСЬКОЇ ДІАСПОРИ КАНАДИ І США З ЗАХИСТУ НАЦІОНАЛЬНИХ ІНТЕРЕСІВ УКРАЇНИ 2014 – 2015 РР.
- Петраш А.І.** 803
ТОВАРИСТВО ІСУСА І КОНСОЛІДАЦІЯ МАРІЙСЬКИХ СОДАЛІЦІЙ У ЛЬВІВСЬКІЙ АРХІДІЄЦЕЗІЇ В КІНЦІ ХІХ – НА ПОЧАТКУ ХХ СТ.
- Руднік Д.Г.** 817
ДО ПИТАННЯ ПРО РЕФОРМУ ПРУССЬКОГО ВИБОРЧОГО ПРАВА У КІНЦІ ХІХ – НА ПОЧАТКУ ХХ СТ.
- Філінюк А.Г., Клімчук Ю.А.** 830
ПРОБЛЕМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ТРАНСНАЦІОНАЛЬНОГО ПІДХОДУ ДО ВИКЛАДАННЯ ВІТЧИЗНЯНОЇ ІСТОРІЇ В НУШ: НА ПРИКЛАДІ ВИВЧЕННЯ УЧАСТІ УКРАЇНЦІВ У ЄВРОПЕЙСЬКОМУ РУСІ ОПОРУ В РОКИ ДРУГОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ
- Хоменко П.П.** 850
ПОЛЬСЬКА ПОЛІТИЧНА ЕЛІТА ТА РОСІЙСЬКА АГРЕСІЯ 1792 РОКУ
- Швець М.В.** 861
РОЛЬ СТИСЛИХ НАУК У ПІДРУЧНИКУ СТЕПАНА БАЛЕЯ "НАРИС ЛЬОГІКИ"
- Юй Сяосюе** 872
РОЗВИТОК УКРАЇНСЬКО-КИТАЙСЬКИХ КУЛЬТУРНИХ ВЗАЄМИН У 1950-1960-Х РОКАХ

СЕРІЯ «КУЛЬТУРА І МИСТЕЦТВО»

Кундис Р.Ю., Лавриненко С.О., Никорович І.Ю., 885
Машталер І.І., Тіщенко О.М.
ВИКЛАДАННЯ ХОРЕОГРАФІЇ У ВИЩІЙ ШКОЛІ В
УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ

Шановні колеги!

Ви тримаєте в руках квітневий № 4(10) 2023 фахового журналу категорії Б “Вісник науки та освіти”, що став для багатьох представників науки хорошим порадищем, платформою для ділового спілкування, поглиблення знань, практичних навичок, підвищення професіоналізму.

Поєднання у нашому виданні теоретичних, практичних і методичних матеріалів, застосування інформаційних технологій є важливим джерелом і реальною допомогою для експертного співтовариства, професіоналів-практиків,

представників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, громадськості.

Прийнято вважати, що інформаційно грамотний фахівець, ефективно добираючи потрібну інформацію, здатний критично її оцінювати, синтезувати отримані дані для вирішення реальних проблем, а також застосовувати її точно і творчо. З огляду на викладене, можна стверджувати, що одним з головних завдань нашого журналу є всебічне сприяння вирішенню проблем оптимізації процесів збирання, аналізу і передачі інформації.

Редколегія усвідомлює, що структура видання повинна змінюватися відповідно до вимог і потреб читачів, а також до процедурних норм і пріоритетів науки. Ми будемо вдячні за пропозиції наших читачів, за можливі зауваження співробітників науково-дослідних установ, колективів і фахівців.

Здоров'я Вам, щастя і успіхів!

З повагою,

**директор Видавничої групи «Наукові перспективи»,
кандидат наук з державного управління, доцент,
Лауреат премії Президента України для молодих вчених,
Лауреат премії Верховної Ради України молодим ученим**

Ірина Жукова

Шановні колеги!

Вітаю колектив редакції та читачів фахового журналу категорії Б з педагогіки, філології, історії та археології “Вісник науки та освіти” з виходом чергового номера у світ!

Із моменту заснування Вашого журналу, його тематика нерозривно пов’язана із сучасними світовими й вітчизняними моделями управління розвитком освітніх систем.

На сьогодні, стратегічним напрямом інституційних перетворень в Україні є забезпеченням зв’язку освіти з вимогами сучасного ринку праці з метою її наближення до стандартів європейських країн. Зазначені перетворення потребують наукового обґрунтування та відповідного комунікативного інструментарію.

Видання «Вісник науки та освіти» гідно займає одне з найбільш значущих місць серед засобів масової інформації та формує підґрунтя для інноваційного розвитку менеджменту освіти.

Ваше видання молоде, стійке до досягнення певної мети, енергійне, з відмінною командою, здатною долати будь-які труднощі.

Бажаю Видавничій групі «Наукові перспективи», всім співробітникам редакції творчих успіхів, здоров’я, щастя і більше відданих читачів!

**З повагою,
Ректор Державного закладу вищої освіти
"Університет менеджменту освіти",
член-кореспондент Національної
академії наук вищої освіти України,
доктор філософії**

Микола Кириченко

УДК 37.013-048.78

[https://doi.org/10.52058/2786-6165-2023-4\(10\)-697-709](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2023-4(10)-697-709)

Степаненко Олена Костянтинівна кандидат філологічних наук, доцент, професор кафедри соціально-гуманітарної освіти Комунального закладу вищої освіти «Дніпровська академія неперервної освіти» Дніпропетровської обласної ради», вул. Володимира Антоновича, 70, м. Дніпро, 49006, <https://orcid.org/0000-0003-0887-5808>

Хренова Вікторія Валеріївна кандидат педагогічних наук, доцент кафедри технологічної та професійної освіти і декоративного мистецтва гуманітарно-педагогічного факультету, Хмельницького національного університету, вул. Інститутська 11, м. Хмельницький, 29016, <https://orcid.org/0000-0001-8384-7554>

Ступеньков Сергій Олександрович старший викладач кафедри військово-гуманітарних дисциплін, Військового інституту телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут, вул. Князів Острозьких 45/1, м. Київ, 01011, <https://orcid.org/0000-0002-6420-6732>

НОВІ ГОРИЗОНТИ РОЗВИТКУ ПЕДАГОГІЧНОЇ НАУКИ (УКРАЇНСЬКИЙ КЕЙС)

Анотація. Вимоги сучасності накладають значні зміни на зміст і технології педагогічної освіти й науки. Ці зміни не обмежуються лише суспільними потребами й вимогами нового покоління, а також відображають виклики, що постають з інших наукових дисциплін, що вивчають людину та її розвиток. У зв'язку із цим об'єкт досліджень педагогіки як науки стає більш розширеним, охоплюючи все більше процесів і явищ, що впливають на розвиток людини. У статті висвітлено результати досліджень й інноваційних практик у галузі педагогічної науки в Україні; розкрито значення таких понять, як: «педагогічна наука», «педагогічна освіта», «цифровізація освіти», пов'язані з досліджуваною проблемою. Зміни в технологіях, зміна ставлення до навчання, виклики, пов'язані з інтернаціоналізацією і глобалізацією, а також щораз більша потреба в розвитку цифрової компетентності вимагають від педагогічної науки нових підходів і методик. Визначено також основні інструменти, що можуть бути використані в педагогічній науці й сприяти підвищенню ефективності навчання і розвитку компетентностей педагогів.

Для того щоб підвищити якість педагогічної освіти, необхідно створити певні умови й оновити їх до сучасних цивілізаційних вимог, що сприятиме послідовності й змістовності трансформаційних змін у педагогічній галузі. Цифровізація освіти є одним з основних напрямів реформування педагогічної науки і є також першочерговим завданням ефективного розвитку сучасного суспільства України. У статті розглянуто сучасні тенденції розвитку інформаційного суспільства й проблеми впровадження цифрових технологій у науку й освіту.

Окреслено основні пріоритетні заходи для цифрової трансформації педагогічної науки. Сучасні зміни в освіті не можуть обійти трансформацію педагогічної освіти. Важливим є формування в педагогів здатності до пошуку нових знань, розуміння сутності змін, які відбуваються в сучасному світі, й до критичного мислення.

Ключові слова: освіта, інновації, професійний розвиток, реформи, інтерактивність.

Stepanenko Olena Kostyantynivna PhD in Philological Sciences, Associate Professor, Professor, Department of Social and Humanitarian Education, Communal Institution of Higher Education «Dnipro Academy of Continuing Education» of Dnipropetrovsk Regional Council, Vladimir Antonovich St., 70, Dnipro, 49006, <https://orcid.org/0000-0003-0887-5808>

Khrenova Viktoriia Valeryivna PhD in Pedagogy, Associate Professor, Khmelnytskyi National University, Faculty of Humanities and Pedagogy, Department of Technological and Professional Education and Decorative Arts, Instytutska St.,11, Khmelnytskyi, 29016, <https://orcid.org/0000-0001-8384-7554>

Stupenkov Sergey Oleksandrovich Senior Teacher of the Department of Military and Humanitarian Disciplines Military Institute of Telecommunications and Informatization named after Heroes of Krut. St. 45/1 of Knyaz Ostrozki, Kyiv, 01011, <https://orcid.org/0000-0002-6420-6732>

NEW HORIZONS OF THE DEVELOPMENT OF PEDAGOGICAL SCIENCE (UKRAINIAN CASE)

Abstract. Modern requirements impose significant changes on the content and technologies of pedagogical education and science. These changes are not limited to social needs and demands of the new generation, and also reflect challenges arising from other scientific disciplines that study

man and his development. In this regard, the object of pedagogy research as a science is becoming more extensive, covering more and more processes and phenomena affecting human development. The article highlighted the results of research and innovative practices in the field of pedagogical science in Ukraine. The meaning of such concepts as "pedagogical science", "pedagogical education", "digitalization of education", which are directly related to the investigated problem, was revealed. Changes in technologies, changing attitudes to learning, challenges related to internationalization and globalization, as well as the growing need for the development of digital competence require new approaches and methods from pedagogical science. The main tools that can be used in pedagogical science and contribute to increasing the effectiveness of education and the development of teachers' competencies have been identified. Improving the quality of pedagogical education requires the creation of certain conditions and updating to modern civilizational requirements, which will contribute to the consistency and meaningfulness of transformational changes in the pedagogical field. Digitization of education is one of the main directions of reforming pedagogical science and becomes a priority task for the effective development of modern Ukrainian society. The article considered the current trends in the development of the information society and the problems of introducing digital technologies into science and education. The main priority measures for the digital transformation of pedagogical science are outlined. Modern changes in education cannot bypass the transformation of pedagogical education. It is important to develop the ability of teachers to search for new knowledge, to understand the essence of the changes taking place in the modern world, and to think critically.

Keywords: education, innovation, professional development, reforms, interactivity.

Постановка проблеми. На сьогодні сучасна освіта зазнає ґрунтовних євроінтеграційних змін, які мають багатоаспектний характер. Аналіз законодавчих і нормативно-правових документів дає підстави стверджувати, що Україна чітко визначила орієнтири для входження до європейського простору. Згідно з європейськими стандартами вищої освіти, модернізація освітньої діяльності, зокрема педагогічної, є актуальною і необхідною для забезпечення якості навчання.

Освіта, зокрема педагогічна, відіграє важливу роль для розвитку всіх сфер суспільства. Підвищення якості педагогічної освіти та її оновлення відповідно до сучасних вимог громадянського суспільства

допомагає забезпечити послідовність і змістовність трансформаційних змін.

Необхідність відповідних змін у системі освіти викликана динамічними змінами, що відбуваються у Європі та світі, як-от глобалізація культурних процесів, інформатизація всіх сфер життєдіяльності й зростання міграційних процесів, а також прагнення нашої країни до інтеграції до Європейського Союзу.

Реформування і трансформація педагогічної науки в Україні залежить від результатів дослідження європейських і вітчизняних науковців, які пов'язані з науково-методологічними обґрунтуванням змін, що відбуваються в цій сфері. Тому визначення основних засад для розвитку педагогічної освіти й науки та розроблення сучасної системи професійної підготовки майбутніх педагогів є актуальною.

Вимоги до особистості й діяльності сучасного педагога зосереджені на розвитку потенціалу учня, стимулюванні мотивації досягнення успіху, самостійності й відповідальності. Він повинен бути професіоналом із глибокими знаннями своєї галузі, здатним до ідентифікації і рефлексії, ефективного взаємозв'язку зі своїми учнями, творчої самореалізації.

Крім того, сучасний педагог має бути здатним до глибокого й конструктивного самовираження, самопізнання і саморозвитку, що відповідає сучасній орієнтації на розвиток особистості.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблема дослідження розвитку педагогічної освіти й науки була актуальною для вітчизняних учених і науковців у всі часи. Аспекти трансформації педагогічної науки під впливом багатьох факторів сучасного світу досліджували у своїх працях О. Волярська, Т. Котик, Л. Хоружа, Н. Лазаренко, І. Прокопенко. Проте нові перспективи розвитку галузі освіти й науки, а також ефективні інструменти, які сприятимуть цьому, потребують подальших досліджень.

Мета статті — дослідження актуальних тенденцій і перспектив розвитку педагогічної науки в Україні в контексті сучасних викликів і вимог суспільства, а також аналіз нових можливостей та інструментів, що можуть бути використані в цій сфері.

Виклад основного матеріалу. Сучасний соціальний розвиток характеризується багатовекторними й динамічними змінами в усіх сферах людської діяльності, як-от: наука, техніка, економіка, політика, освіта й культура. Оскільки система освіти є соціальним інститутом, її розвиток залежить від змін потреб суспільства, що виникають унаслідок науково-технічного й соціального прогресу.

XXI століття характеризується інтеграційними процесами у зв'язку з глобалізацією. Зміни, що відбуваються в усьому світі, стосуються формування міжнародного освітнього простору, розширення міжнародних наукових і культурних зв'язків і необхідності підготовки фахівців до викликів глобального ринку праці [8, с. 198]. Ці зміни не могли не вплинути на європейську систему вищої освіти.

Педагогічна освіта охоплює підготовку педагогічних кадрів у вищих навчальних закладах, закладах післядипломної освіти й органах управління у сфері освіти. Стратегічні вектори розвитку педагогічної освіти спрямовані на забезпечення неперервності, гуманістичності, демократизації, усебічності й варіативності педагогічної освіти й підготовки.

Основні напрями розвитку педагогічної науки в Україні зображено на Рисунку 1.

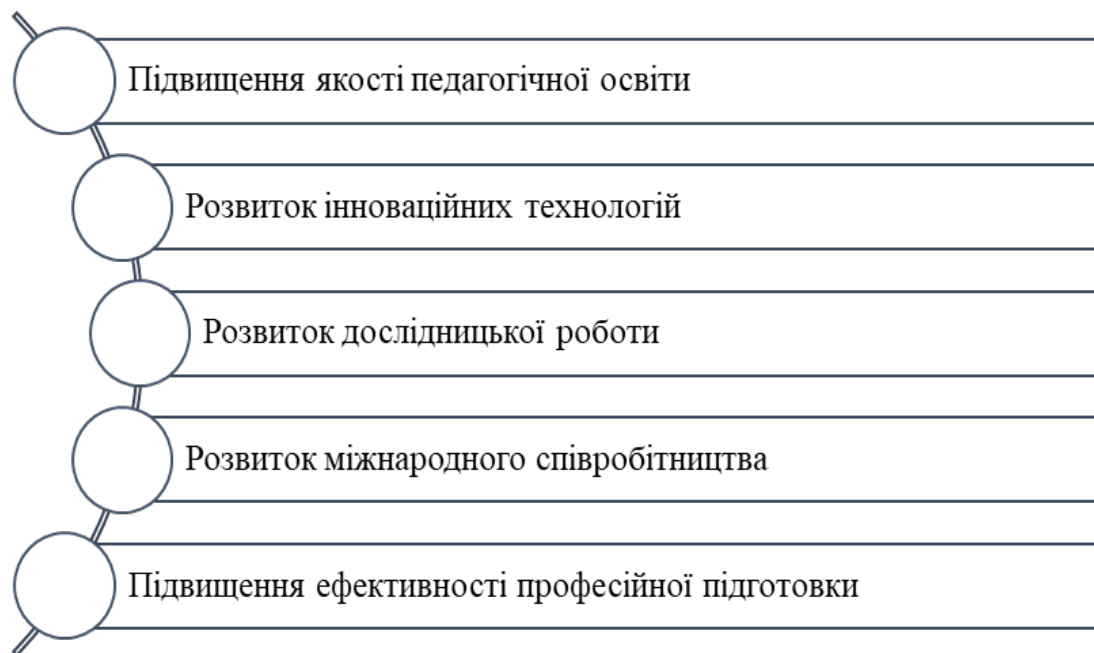

Рис. 1. Основні напрями розвитку педагогічної науки в Україні
Джерело: [11].

Крім того, основні цілі педагогічної науки орієнтовані на [9, с. 7]:

- підвищення якості професійної підготовки педагогічного персоналу;
- професійний розвиток педагогічного персоналу зі знанням іноземних мов й орієнтацією на академічну мобільність;
- розширення мобільності завдяки встановленню транспарентності кваліфікацій і взаємовизнання дипломів.

Педагогічна наука в Україні — це галузь науки, яка вивчає проблеми освіти й навчання, розробляє методи навчання і виховання, а також досліджує педагогічні процеси та явища в системі освіти.

Вона розвивалася протягом усієї історії України й зазнала впливу різних педагогічних шкіл і напрямів. У ХХ ст. в Україні в галузі освіти й педагогічної науки відбулися значні зміни, пов'язані з політичними й соціальними перетвореннями.

На сьогодні в Україні функціонують десятки вищих навчальних закладів, які займаються підготовкою фахівців у галузі освіти й педагогіки, а також проводять наукові дослідження в цій галузі. Українські педагоги й науковці активно співпрацюють із міжнародними педагогічними організаціями й беруть участь у міжнародних наукових конференціях і проектах [1, с. 5]. Педагогічна наука має великий потенціал для подальшого розвитку й може стати ключовою соціокультурною галуззю, що дасть змогу проаналізувати можливості розвитку різних сфер суспільної діяльності.

Стратегічним напрямом розвитку педагогічної освіти в Україні також є формування певної особистості педагога, що відповідає таким характеристикам [6, с. 15]:

- 1) здатність до емоційного прийняття і розуміння вихованців такими, якими вони є;
- 2) інноваційна спрямованість і здатність до творчості в професійній діяльності;
- 3) самодостатність;
- 4) готовність до сприяння всебічному розвитку особистості учня;
- 5) усвідомлення ролі національних цінностей у суспільстві.

Однією з ключових проблем сучасного науково-педагогічного дискурсу є відсутність прозорості й даних про цифрову трансформацію. З одного боку, ігнорується значне використання цифрового формату в освітньому процесі, з іншого — недостатньо проведено порівняльний аналіз ефективності інноваційного й традиційного навчання. Це ускладнює розробку стандартів цифрової трансформації освіти, оскільки нормативно-регулятивна парадигма в освіті базується на принципах популярності, а не на результативності. Крім аналізу ефективності цифрового формування в освіті, перспективним напрямом досліджень є процес узгодження інноваційного й традиційного кластерів освіти.

Сучасна педагогічна освіта має бути спрямована на створення «нового вчителя» — вільної особистості з новим рівнем світогляду, здатної діяти в умовах невизначеності й бути в гармонії з навколишнім середовищем. Суспільство повинно забезпечувати розвиток і покращення якості життя, культури й освіти, ураховуючи потреби майбутніх поколінь.

Завдяки інформатизації освіти відкрився шлях до цифровізації, що має на меті підготовку фахівців, які потрібні будуть на ринку праці, володітимуть мобільними й інтернет-технологіями, а також здатні безперервно підвищувати свій рівень знань і кваліфікації за допомогою цифрових технологій.

Мобільне й електронне навчання все більше стають популярними, електронні освітні ресурси зазнають певного переформатування, формується нове покоління навчальних засобів — цифрові освітні ресурси [4].

Цифрові технології можна застосовувати для покращення навчального процесу, забезпечення доступності до навчання і сприяння інноваційному розвитку освіти.

Наприклад, цифрові інструменти дають змогу використовувати інтерактивні методи навчання, візуалізацію матеріалів, віртуальні екскурсії та інші методи, що покращують якість навчання і залучають здобувачів освіти до активної участі в навчальному процесі [5, с. 118].

Крім того, цифрові технології можуть бути використані для збору й аналізу даних, що дає змогу педагогам і науковцям отримувати більш точні результати досліджень і прогнозувати розвиток освіти в майбутньому. Наприклад, за допомогою аналізу даних можна виявити труднощі, які виникають в учнів під час навчання, і розробити ефективні методи для їх подолання.

Основні напрями цифровізації педагогічної освіти включають наступні аспекти (рис. 2):

Рис. 2. Основні напрями цифровізації педагогічної науки в Україні
Джерело: власна розробка автора.

Важливою складовою розвитку особистості й суспільства на сьогодні є неформальна освіта, роль якої стає все більш значущою в умовах швидкого технологічного прогресу. Неформальна освіта дає змогу людям здобувати нові знання і навички в межах різних професій та інтересів, що є особливо важливим у контексті постійного розвитку суспільства й швидкої зміни потреб [3, с. 37].

Нові горизонти розвитку педагогічної науки в Україні, як-от цифрова трансформація та інновації в навчальному процесі, відкривають нові можливості для розвитку неформальної освіти. Нові технології дозволяють створювати нові формати навчальних матеріалів, розвивати дистанційні форми навчання і забезпечувати доступ до знань у будь-який час і з будь-якого місця.

Розвиток неформальної освіти й нових горизонтів педагогічної науки в Україні взаємопов'язані й взаємодіють між собою, що дає змогу забезпечити ефективний і гармонійний розвиток суспільства й людського капіталу.

Новими підходами й напрямками розвитку педагогічної освіти також можна вважати інтеграцію неформальної освіти й розвиток софт-

навичок здобувачів освіти. Слід зазначити, що українська неформальна освіта має діяти за принципами європейської мережевої організації під назвою EAICY (Європейська асоціація закладів неформальної освіти дітей та молоді), яка об'єднує національні платформи організацій неформальної освіти й науковців, які цікавляться практикою і політикою, пов'язаною з неформальною освітою [12, с. 57].

У Таблиці проаналізовано деякі з гнучких навичок, якими мають володіти сучасні педагогічні працівники.

Таблиця

Гнучкі навички сучасних педагогів

Вид навичок	Складники
Комунікація	Уміння слухати й чути Аргументування і переконання Ведення переговорів Самопрезентація Публічні виступи Взаємодія в команді
Критичне мислення	Здатність аналізувати інформацію Формування обґрунтованих висновків
Адаптивність	Здатність пристосовуватися до змін Сприймання нових ідей і методів навчання
Управління	Мотивування Контроль виконання завдань Делегування Управління проєктами Надання зворотного зв'язку

Джерело: [10].

Розвиток гнучких навичок у педагогів вимагає уваги до різних аспектів. З одного боку, необхідно враховувати вимоги стандарту, професійні й особистісні потреби вчителів, а також змістове наповнення наскрізних занять, з іншого — важливо розглянути способи організації середовища як освітнього коворкінгу, які забезпечують готовність андрагога до активної взаємодії, комунікації, саморозвитку й самореалізації всіх учасників освітнього процесу [10, с. 75].

Необхідно забезпечити максимальну реалізацію науково-педагогічного потенціалу в Україні шляхом удосконалення системи підготовки й атестації науково-педагогічних кваліфікацій, підвищення

вимог до наукових праць у галузі педагогіки й дослідницької культури науковців. Для цього необхідна ефективна система фінансування науково-педагогічних досліджень і механізми управління педагогічною наукою, які мають ґрунтуватися на світовому досвіді організації науки.

Сучасна освітня парадигма передбачає, що учень повинен бути активним учасником власного процесу навчання, тоді як учитель повинен відігравати роль мотиватора й підтримувати учня в його зусиллях. Це означає, що вчитель має організовувати, координувати, консультувати й контролювати навчання учня, щоб поступово навчити його самостійно здобувати знання і використовувати їх для безперервного самовдосконалення [11, с. 10].

Умови євроінтеграції можуть сприяти більш успішному професійному становленню майбутніх педагогів, якщо вони володіють найбільш затребуваними здібностями, якостями й уміннями в професійній діяльності, мають високу професійну кваліфікацію і компетентність.

Важливо, щоб вони сформували педагогічну спрямованість, відповідні педагогічні позиції, індивідуальний стиль діяльності й відповідні особистісно-ділові якості, що необхідні в педагогічній професії та не суперечать еталону особистості й вимогам сучасного суспільства, а також професійного співтовариства. Основними професійними європейськими вимогами до педагогів в умовах євроінтеграції можна вважати такі [7, с. 3]:

- ідентичність;
- мультикультурність;
- мовна компетентність;
- професіоналізм;
- академічна й професійна мобільність та інші.

Тому напрям розвитку педагогічної науки й освіти, що стосується професійної підготовки, має відповідати європейському рівню якості. Потрібно враховувати прогрес й орієнтацію на майбутнє в змісті педагогічної освіти, оскільки швидко змінюються знання і потреби суспільства.

Важливо, щоб педагоги були здатні шукати нові знання, логічно й критично мислити, інтегрувати й інтерпретувати інформацію. У цьому контексті педагогічна освіта може слугувати інструментом для виявлення механізмів розвитку професіоналізму й соціокультурного досвіду педагогів шляхом розширення предметної сфери науки [2, с. 139].

Для сучасного педагога важлива спрямованість на загальнолюдські, національні цінності й інтереси особистості, а також

пошук нових цілей, змісту, форм і методів педагогічної практики. Для такої трансформації педагогічної освіти можна використати досвід країн-членів Європейського Союзу, який вивчають й аналізують українські вчені.

Висновки. Педагогічна наука має значний потенціал для вирішення актуальних проблем сучасного суспільства, як-от формування критичного мислення, розвиток інновацій і підготовка фахівців для інформаційного суспільства.

Одним з основних напрямів розвитку педагогічної науки є цифровізація. Використання цифрових технологій дає змогу педагогам підвищувати якість навчання і залучати студентів до активної участі в навчальному процесі. Крім того, цифрові технології можуть бути використані для збору й аналізу даних, що дозволяє науковцям отримувати більш точні результати досліджень і прогнозувати розвиток освіти в майбутньому.

Для подальшого розвитку педагогічної науки в Україні потрібно забезпечити належний рівень фінансування і підтримки з боку держави й бізнес-середовища. Також важливим є сприяння міжнародній співпраці й обміну досвідом із кращими практиками в галузі педагогіки.

Перспективами подальших досліджень є вивчення впливу різних цифрових технологій на ефективність навчання, як аспекту загальної цифровізації педагогічної освіти.

Література:

1. Арешонков В. Ю. Цифровізація вищої освіти: виклики та відповіді. *Вісник НАПН України*. 2020. № 2 (2). С. 1—6.
2. Безлюдна Н., Дудник Н. Формування soft skills у майбутніх педагогів як умова реалізації професійного стандарту вчителя. *Психолого-педагогічні проблеми сучасної школи*. 2021. № 2 (6). С. 137—143.
3. Волярська О. С. Напрями розвитку вищої освіти в Україні в умовах нестабільності. *Освіта дорослих: теорія, досвід, перспективи*. 2020. № 2 (18). С. 34—43.
4. Гасинець Я. С., Вакерич М. М., Куртяк Ф. Ф. Цифрова трансформація освіти майбутнього: стандарти, норм та правила. *Академічні візії*. 2023. № 16.
5. Колесникова І. В. Цифровізація освітнього процесу в закладі післядипломної педагогічної освіти. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова*. 2020. № 78. С. 117—120.
6. Котик Т. Методологічні засади періодизації становлення і розвитку педагогічних наук та досліджуваних проблем і явищ. *Освітні обрії*. 2020. № 1 (50). С. 13—17.
7. Кремень В. Г. Педагогічна наука для розбудови нової країни. *Вісник НАПН України*. 2022. № 4 (2). С. 1—6.

8. Лазаренко Н. І. Тенденції розвитку та реформування вищої педагогічної освіти: зарубіжний досвід. *Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського*. 2018. № 56. С. 197—202.

9. Прокопенко І. Ф. Роль педагогічної науки в модернізації сучасної освіти та українського суспільства. *Новий колегіум*. 2019. № 3. С. 4—12.

10. Смагіна Т., Шуневич О. Умови розвитку гнучких навичок (soft skills) педагогів у процесі навчання на курсах підвищення кваліфікації. *Український педагогічний журнал*. 2019. № 2. С. 73—80.

11. Хоружа Л. Л. Сучасні стратегії трансформації змісту педагогічної освіти. *Педагогічна освіта: теорія і практика*. 2020. № 33. С. 8—16.

12. Boiko A.E. Developing students' soft skills: Integrating Ukraine's non-formal education into the European educational space. *Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді: зб. наук. праць*. Київ: Інститут проблем виховання НАПН України. 2022. № 26. С. 55—64.

References:

1. Areshonkov, V. Yu. (2020). Tsyfrovizatsiia vyshchoi osvity: vyklyky ta vidpovidi [Digitization of higher education: challenges and answers]. *Visnyk NAPN Ukrainy – Herald o the National Academy of Educational Sciences of Ukraine*, 2(2), 1–6 [in Ukrainian].

2. Bezliudna, N., & Dudnyk, N. (2021). Formuvannia soft skills u maibutnikh pedahohiv yak umova realizatsii profesiinoho standartu vchytelia [The formation of soft skills in future teachers as a condition for the realization of the teacher's professional standard]. *Psykholoho-pedahohichni problemy suchasnoi shkoly – Psychological and pedagogical problems of the modern school*, 2(6), 137–143 [in Ukrainian].

3. Voliarska, O. S. (2020). Napriamy rozvytku vyshchoi osvity v Ukraini v umovakh nestabilnosti [Directions of development of higher education in Ukraine in conditions of instability]. *Osvita doroslykh: teoriia, dosvid, perspektyvy – Adult Education: Theory, Experience, Prospects*, 2(18), 34–43 [in Ukrainian].

4. Hasynets, Ya. S., & Vakerych, M. M., Kurtiak, F. F. (2023). Tsyfrova transformatsiia osvity maibutnoho: standarty, norm ta pravyla [Digital transformation of future education: standards, norms and rules]. *Akademichni vizii - Academic visions*, 16 [in Ukrainian].

5. Kolesnykova, I. V. (2020). Tsyfrovizatsiia osvitnoho protsesu v zakladi pisliadyplomnoi pedahohichnoi osvity [Digitization of the educational process in the institution of postgraduate pedagogical education]. *Naukovyi chasopys NPU imeni M. P. Drahomanova – Scientific journal of M.P. Dragomanov National Pedagogical University*, 78, 117–120 [in Ukrainian].

6. Kotyk, T. (2020). Metodolohichni zasady periodyzatsii stanovlennia i rozvytku pedahohichnykh nauk ta doslidzhuvanykh problem i yavysch [Methodological principles of periodization of formation and development of pedagogical sciences and researched problems and phenomena]. *Osvitni obrii – Educational Horizons*, 1(50), 13–17 [in Ukrainian].

7. Kremen, V. H. (2022). Pedahohichna nauka dlia rozbudovy novoi krainy [Pedagogical science for building a new country]. *Visnyk NAPN Ukrainy - Herald o the National Academy of Educational Sciences of Ukraine*, 4(2), 1–6 [in Ukrainian].

8. Lazarenko, N. I. (2018). Tendentsii rozvytku ta reformuvannia vyshchoi pedahohichnoi osvity: zarubizhnyi dosvid [Trends in the development and reform of higher pedagogical education: foreign experience]. *Naukovi zapysky Vinnytskoho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu imeni Mykhaila Kotsiubynskoho – The Scientific Issues of Vinnytsia State M. Kotsiubynskyi Pedagogical University*, 56, 197–202 [in Ukrainian].

9. Prokopenko, I. F. (2019). Rol pedahohichnoi nauky v modernizatsii suchasnoi osvity ta ukraïnskoho suspilstva [The role of pedagogical science in the modernization of modern education and Ukrainian society]. *Novyi kolehium – New collegium*, 3, 4–12 [in Ukrainian].

10. Smahina, T., & Shunevych, O. (2019). Umovy rozvytku hnuchkykh navychok (soft skills) pedahohiv u protsesi navchannia na kursakh pidvyshchennia kvalifikatsii [Conditions for the development of soft skills of teachers in the process of training in professional development courses]. *Ukrainskyi pedahohichnyi zhurnal – Ukrainian educational journal*, 2, 73–80 [in Ukrainian].

11. Khoruzha, L. L. (2020). Suchasni stratehii transformatsii zmistu pedahohichnoi osvity [Modern strategies for transforming the content of pedagogical education]. *Pedahohichna osvita: teoriia i praktyka – Pedagogical education: theory and practice*, 33, 8–16 [in Ukrainian].

12. Boiko, A. E. (2022). Developing students' soft skills: Integrating Ukraine's non-formal education into the European educational space. *Teoretyko-metodychni problemy vykhovannia ditei ta uchnivskoi molodi: zb. nauk. prats.* Kyiv: Instytut problem vykhovannia NAPN Ukrainy, 26, 55–64.